

1938: DE ZANGERES VERA LYNN IN UTRECHT

Het was zomer 1938. Ik woonde in Utrecht, had net eindexamen gedaan en vernam dat het Engelse dansorkest van Bert Ambrose tijdens een toernee ook

Utrecht zou aandoen. In het oude Tivoli. Dat was wat. De wereldberoemde Bert Ambrose, die we allemaal van de grammofoonplaat zo goed kenden, zou met zijn band een concert geven. Daar moest ik als fan natuurlijk naar toe. Ik kocht een kaartje in de voor-

Ambrose's band komt in ons land spelen

Een tournee door ons land, waarbij
Utrecht niet vergeten wordt

HET dansorkest van Ambrose, hetwelk ongetwijfeld momenteel het beste dansorkest van Europa is, kennen wij in Holland uitsluitend door middel van zijn radio-uitzendingen voor de B.B.C. en zijn grammofoonplaten.

Nog nooit hebben Ambrose en zijn orkest persoonlijk hun prestaties in Nederland gedemonstreerd. Reeds vele jaren hebben de jazzliefhebbers uitgezien naar het moment, dat Ambrose en zijn orkest naar ons land zouden komen.

Aanbiedingen hiervoor heeft Ambrose genoeg gehad en in de laatste drie jaren is er steeds sprake geweest, dat het orkest naar Nederland zou komen, doch te elfder ure kwam dan steeds iets tuschenbeide, waardoor de onderhandelingen niet tot een gunstig resultaat leidden. Thans is zijn komst echter als vaststaand te beschouwen, dank zij de Hollandsche Decca Distributie N.V., onder wier auspiciën het orkest in Nederland zal concerteeren.

Wij mogen gerust van een evenement op jazzgebied spreken, omdat Ambrose en zijn orkest niet zoozeer de nadruk leggen op show, doch hoofdzakelijk streven naar een zoo hoog mogelijk muzikaal peil bij al hun concerten. Dit nu is mogelijk gemaakt, doordat Ambrose in zijn orkest de beste instrumentallisten van Engeland heeft samen gebracht en door het feit, dat de kern van zijn orkest reeds jaren lang samen speelt, waardoor een bijzonder groot raffinement in samenspel werd verkregen.

Ambrose komt naar Nederland met zijn volledig orkest van 21 personen, waarbij o.a. het vocale gedeelte verzorgd zal worden door Evelyn Dall en Vera Lynn.

Het tournee zal op 29 Juli a.s. te Groningen aanvangen en achtereenvolgens zullen de volgende plaatsen worden bezocht: Amsterdam, Zandvoort, Rotterdam, Utrecht, Scheveningen, Arnhem, Nijmegen, Laren.

Gentlemanlike?

De heer Ambrose speelde niet voor
tweehonderdvijftig menschen. Te
weinig wierook?

De heer Bert Ambrose, de millionaire Jazzfabrikant, heeft gisteravond den Utrechtenaren een merkwaardig staaltje van onwellevendheid vertoond. Met veel ophef was zijn concert hier ter stede aangekondigd. Ondanks prachtig zomerweer en vacantielijd, waren ongeveer tweehonderdvijftig personen naar Tivoli gekomen, hadden daar de dure plaatsbewijzen betaald en zetten zich in afwachting van de dingen, die komen zouden. De heer Ambrose verscheen niet op het podium. De aanwezigen mochten ruim drie kwartier staren naar muziekstandaards en een grooten trom en toen kwam iemand voor de microfoon vertellen, dat het concert, door „buitengewone omstandigheden” niet doorging en dat de bezoekers hun geld aan de cassa konden terughalen.

Zoo zijn de manieren. Band, zanger en dirigent waren aanwezig. Alles was gereed voor het optreden, maar omdat er niet voldoende publiek, in casu hard applaus, in de zaal aanwezig was, vertikte de heer Ambrose te spelen. Er was niet voldoende wierook voor dezen over het paard getilden bandleader.

Wij meenen, dat er uit Utrecht geen petitie naar den jazz-industrieel is gestuurd om hier te komen concerteeren. De band kwam eigener beweging en had o.i. moeten spelen, óók voor tweehonderdvijftig menschen.

Hoe het ook zij, wij achten de houding van dezen artist, hij wenscht toch dien naam te dragen, ongepast. Aan het „in every inch a gentleman” van dezen Engelschman ontbreekt wel het een en ander.

Drie kwartier hebben de bezoekers zitten wachten en toen werden zij naar huis gestuurd. Er waren verschillenden bij, die per trein, auto of tram uit omliggende plaatsen waren gekomen. Deze waren heelemaal „uit”.

Naar onze meening zou geen enkel werkelijk artist zich aan een dergelijk optreden als dat van den heer Ambrose, durven of willen schuldig maken.

Uit: Utrechtsch Nieuwsblad, maandag 1 augustus 1938.

Uit: Utrechtsch Nieuwsblad, zaterdag 30 juli 1938.

verkoop. Maar op de dag van de uitvoering was het zo warm, dat maar heel weinig stadgenoten hetzelfde als ik gedaan hadden. Vrijwel niemand ging die heerlijke zomeravond Tivoli binnen en het concert werd afgezegd. Ik was teleurgesteld en verbaasd. Verbaasd dat zo weinig mensen zo'n beroemde man als Bert Ambrose wilden horen en zien.

In het voorjaar van 1976 las ik de toen ook in vertaling verschenen autobiografie van de zangeres Vera Lynn, tegenwoordig Dame Vera Lynn. Toen ik zo tegen bladzij 50 vernam dat zij in 1937 als zangeres bij Ambrose gekomen was, moest ik na al die jaren weer aan die Utrechtse teleurstelling terugdenken. En ik dacht ook: het zou natuurlijk te gek zijn als ook zij zich die in 1938 slecht voorverkochte avond zou herinneren. In de reeks van duizenden uitvoeringen, die zij gegeven heeft, was toch zo'n afgelasting in een Nederlandse stad heel onbelangrijk. Maar nee. Ik citeer haar op bladzijde 62: „In 1938 maakte het orkest een tournee door Nederland, waar ze ontzettend veel succes hadden. Overal trokken we volle zalen, behalve in Utrecht om joost-mag-weten welke reden. Misschien zou het daar ook wel goed gegaan zijn, maar Ambrose gaf ons niet de kans er achter te komen. Toen we bij het gebouw aankwamen waar we zouden spelen en met ons allen uit de bus stapten, liep Ammy naar het kantoortje om te kijken hoe het met de voorverkoop stond. Kennelijk was hij niet tevreden over de recepte, want hij riep: „Hier ga ik niet optreden! Kom op, jongens, allemaal er weer in!“ En zo klommen we opnieuw de bus in en wèg reden we. Ik keek of ik het in Keulen hoorde donderen en dacht: dat kan hij niet menen; de show moet doorgaan, hoe weinig mensen er ook in de zaal zitten. Mij was altijd geleerd dat een artiest moest optreden, wat er ook gebeurt. Ik was helemaal verbluft, maar na een poosje leerde ik zijn in-

MINISTER BONNET NAAR TURKIJE

PARIJS, 30 Juli. (Havas). — Minister Bonnet heeft gistermiddag een onderhoud gehad met den Turkschen ambassadeur Soemadavaa over het officiele bezoek, dat hij eind September aan Istanbul of Antkara denkt te brengen.

(Ingezonden mededeeling.)

ambrose
en zijn fenomenaal dans en showwork
komt
31 JULI A.S. IN TIVOLI

Een hevige slag woedt bij Gandesa

Uit: *Utrechtsch Nieuwsblad*, zaterdag 30 juli 1938.

stelling accepteren; hij was nu eenmaal zo." Ik heb Vera Lynn toen een brief geschreven en haar verteld hoe ik het mij ook allemaal nog goed herinnerde en hoe teleurgesteld ik indertijd was geweest. Er kwam een aardig briefje terug met een uitnodiging eens bij haar te komen. Dat heb ik (nog) niet gedaan.

Jan van Herpen

Kapittelweg 359
Hilversum

BOEKENSCHOUW

E. A. G. van den Bent en C. M. P. F. van den Broek, *Mijdrecht meer dan veen alleen*. Mijdrecht, uitg. v. d. Gemeente, 1985. ISBN 90665 509 8. Prijs f 25,-.

Mijdrecht negenhonderd jaar. Mijdrecht van toen tot bijna nu in vogelvlucht. Samenstelling G. van Wijk. Mijdrecht, 1985. 112 blz. m. illustr. ISBN 90 66 56 508 x. Prijs f 25,-.

Het negende eeuwfeest van het Utrechtse dorp Mijdrecht is enkele jaren geleden gevierd. Onder meer met een aantal publicaties, die ons pas laat onder ogen kwamen. Daar is vooreerst *Mijdrecht meer dan veen alleen*, geschreven door twee vrouwelijke historici, E. A. G. van den Bent en C. M. P. F. van den Broek. In 1983 legden zij het eerste contact met de Rijksarchivaris in Utrecht en twee jaar later kon dit boek verschijnen.

Het spreekt dus eigenlijk wel vanzelf dat de auteurs

zich beperkingen hebben moeten opleggen en, naar eigen zeggen, een groot terrein braak hebben laten liggen voor de jonge historische vereniging ter plaatse. Alles begint met de schenking door bisschop Koenraad van het veengebied Mijdrecht aan het kapittel van St. Jan, tezamen met de kerkelijke zowel als de wereldlijke rechtsmacht over het gebied. De oorkonde uit 1085 is klaarblijkelijk een falsificatie van ruim een eeuw later, waaraan echter een ongeveer gelijklopend origineel ten grondslag moet hebben gelegen dat van rond het gepretendeerde jaar dateert. De namen *Mijdrecht* en *Wilnis* waren toen al in zwang, zij het niet als namen van dorpen zoals nu het geval is, omdat de kolonisten-ontginners er zich pas geleidelijk gingen vestigen.

De proost van St. Jan, eerst de katholieke, na 1581 de protestantse, oefende er tot 1795 zijn gezag uit. De 19de- en 20ste-eeuwse situatie, waartoe de auteurs na een kort inleidend hoofdstuk overgaan, moet